

Ola Lönnqvist

Vem var patienten - några märkliga sjukdomsfall vid Söderköpings lasarett under åren 1878 - 1891

På Internet hos Riksarkivet och hos Linköpings Universitet kan man läsa några av de rapporter som sändes till medicinalstyrelsen från Söderköpings lasarett och dess läkare Nils Engelbrekt Nyström. (Se Lihoff: Vem var Nyström, SRG 1995) Rapporterna består av en hel del statistik, speciellt över sjukdomar som behandlats, något om ekonomin och personalen, och givetvis om det nya lasarettet, men rapporterna tar även detaljerat upp några mycket speciella sjukdomsfall.

Rapporterna nedan är direkt kopierade vilket innebär att språkbruk, stavning mm är helt i enlighet med de på Internet disponibla avskrifterna.

Rapporterna ger en mycket god bild av dr Nyströms noggrannhet och kompetens. Rapporterna innehåller många medicinska termer och kan kanske ibland kännas lite otrevliga att läsa.

För att identifiera vem patienten var har använts vankligt släktforskningsmetoder och källor.

Rapport daterad 16 juni 1879 men handlande om år 1878:

1* Oblodig operation å tungan.

Jungfru Hilda M. från Gårdeby församling, 33 år, intogs 6 Juni 1878 å Lasarettet för en ulcererande tumör (sarcom) i tungan. Den hade en spansk nöts storlek, och satt uti tungans främre fria del till venster om midtlinien.

Tungan underbands temporärt genom 2 grofva ligaturer ett stycke bakom tumören, sålunda. En dubbeltråd genomfördes från tungans öfre midtlinie ned till öfvergångsvecket under tungan, hvarefter de serskilda trådarna en på hvar sida nära tungans yttre kant åter genomstacks och sammanknöts å tungryggen med sin andra ända.

Sedan en kil af tungan, som innehöll tumören, bortskurits, förenades sårkanterna med två genomgående suturer samt åtskiliga ytliga å så väl öfre som undre sidan, hvarefter den temporära ligaturen borttogs utan att under operationen mer än några droppar blod utsipprat. Såret läktes per primam men en ringa suppuration inträdde i det mellersta hålet å tungans undre sida efter den temporära ligaturen.

Patienten utskrefs läkt 20 Juni och är ännu (16/6 1879) frisk.

Vem var patienten?

Hilda Christina Malmström föddes den 19/11 1844 i Thorshälla, inflyttade till Össby i Gårdeby från Stockholm 1877 och utflyttade därifrån 1879 till Norrköping.

I Folkräkningen 1890 anges hon heta Hilma i stället för Hilda, är då bosatt i Qvadraten Smedjan i S:t Olai i Norrköping, och anges vara ogift arbeterska. År 1900 är uppgifterna desamma. Hon är ogift.

2* Fractura Cranii

Gossen Carl August Johanson från Dagsbergs församling, 6 år, intogs å Söderköpings Lasarett 21 juni 1878. Han var träffad i hufvudet å os parietale dextrum af en från betydlig höjd nedfallande hammare. Huden var svartblå, betydligt contunderad, tunn och utspänd af underliggande vätska, och benet kändes intryckt i en genomskärning af mellan 4 och 5 centimeter. Gossen befann sig i öfrigt temligen godt, var fullt redig och hade inga symtom af hjerntryck eller börjande meningit.

Som gangraen af huden var att frukta och benet djupt intryckt i midten af det träffade partiet, beslöt jag att under aseptiska försigtighetsmått genomskära huden och så vidt möjligt upplyfta det intryckta benet. Efter patientens chloroformering gjordes ett T snitt genom betäckningarna, hvarvid en mörk blodig vätska utanpå benet uttömdes.

Benet befanns spräckt i form af en stjerna med fem strålar, med benflikarnas fria ändar i midten af skadan ett par decimalinier intryckta.

Benflikarne utgingo med sin basis från parietal benet sakta sluttande, utan att någon tvärgående spricka förefanns å dem, men sänkte sig mot midten starkare. Med ett ekvatorium sökte jag upplyfta dem, hvilket dock ej lyckades, emedan brottyornas ojemna, taggiga beskaffenhet hindrade det. Med en fin mejsel upphöggs därför samtliga sprickor, hvarefter benflikarne upplyftades, och det skurna såret i betäckningarna hopsydes utom i midten. Under Listers förband läktes derefter såret utan varbildning eller något oroande symtom från patientens befinnande.

Temperaturen stegrade sig ej sedermera, och pulsen nedgick till 84 om förmiddagarna. Gossen utgick läkt 15 Augusti med en ringa intryckning af benet. Ett par mindre benskärfvor hade exfolierats.

Vem var patienten?

Karl August Jonsson föddes den 17/9 1872 i S:t Johannes i Norrköping som son till Per August Jonsson, född 19/11 1841 i Rystad och hans maka Johanna Gustafsdotter, född 1833 i Östra Harg.

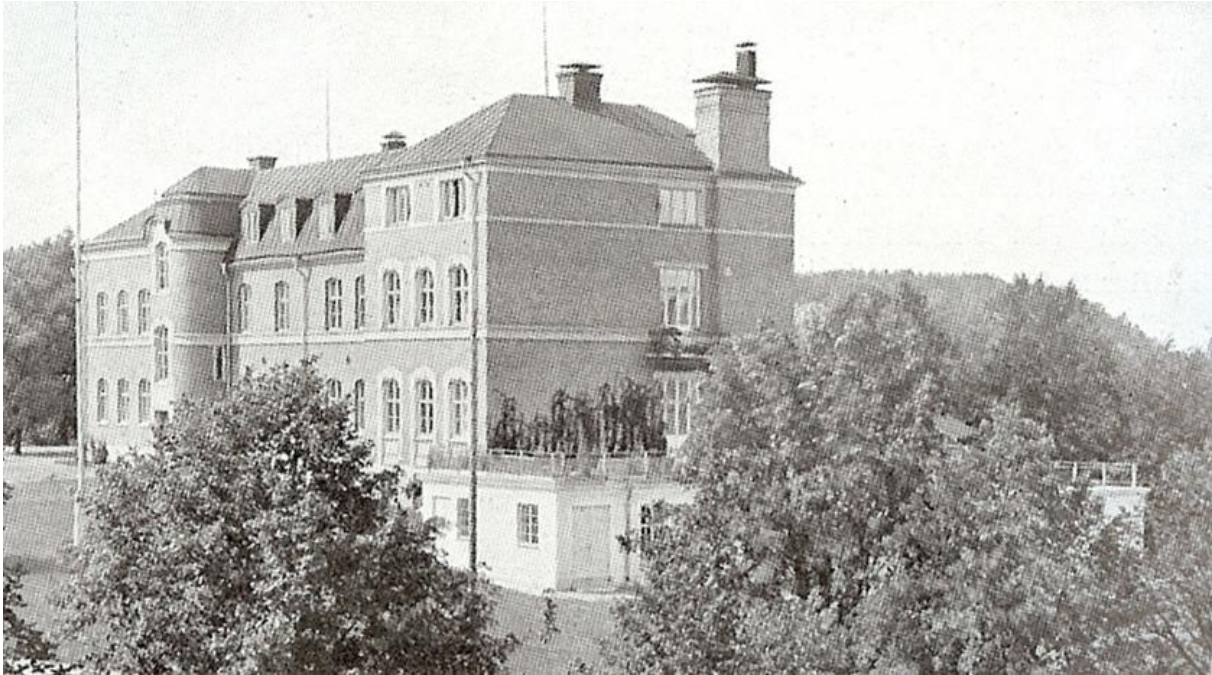
Familjen inflyttade 1876 från Kvarsebo till Dagsberg och var 1890 skriven på socken. Per August anges som f (förr) statdräng och 1891 avflyttade man enligt kyrkobokföringen till Östra Husby. I familjen finns även dottern Lovisa Josefina, född 15/6 1875 i Kvarsebo och avflyttad till Dagsberg år 1890.

Per August Jonsson anges år 1900 i folkräkningen som f d murare och några barn nämns ej som boende hemma vid folkräkningen. Man är även då skriven på församlingen, dvs i Dagsberg utan eget och angivet boende.

Sonen Karl August, nu med efternamnet Pettersson, är år 1900 statardräng bosatt i Tobo Kronhagen i Östra Ny församling på Vikbolandet. Han är gift med Alma Karolina Jansdotter (Jonsdotter), född den 11/7 1875 i Östra Ny.

De har tillsammans barnen Elsa Karolina född 1897 och Karl Erik född 1898, båda i Östra Ny. Inget av dessa barn går att finna i Dödboken för 1847-2003.

Alma Karolina Jonsdotter avled den 10/4 1956, då bosatt på Långberget Höckerstad i Östra Ny församling. Hon blev änka den 26/9 1946 då hennes make Karl August avled.

Lasarettet ur boken Östergötlands läns städer, tryckt 1915

Rapport daterad 30/4 1880 men handlande om år 1879:

1* Hustru Emma Erikson från Valdemarsvik, 36 år gammal, menstruerade första gången vid 15 års ålder, och har sedan med afbrott af 2 grosser haft regelbundna och temligen ymnigamenstruationer. Sista barnet fick hon October 1876. Aldrig egentligen sjuk sedan ungdomen har hon dock varit svag och ibland haft värk i ryggen. Hon insjuknade häftigt den 27 Decemb 1878 med värk i högra ileo-coecaltrakten, frossa och feber, hvilken sjukdom fortfor i 6 veckor. Derunder hade hon nästan ständig blödning från lifmodern till i Februari. Redan vid undersökningen för denna sjukdom märktes en knöl till höger å bukens framsida ofvan bäckenkanten, hvilken knöl småningom tilltagit till sin nuvarande storlek. Under hela tiden har hon kunnat gå uppe. Hon intogs å Söderköpings Lasarett 2 Juni 1879.

Tillståndet war då följande. Buken nästan likformigt hvälfd, betäckningarne genomdragna af blåa ådror. Omkretsen öfver nafveln 109 centimeter, afståndet från proc. xifoideus till nafveln 21, från nafveln till symphysen 23, till högra spina ilei 26, till venstra 25 centimeter.

Dämpad ton finnes öfverallt utom i epigastrium och sidoregionerna. Hårdare partier kännas till höger om nafveln. Lefverdämpningen sträcker sig i mamillarlinien från 4:de intercostalrummet 3 tum nedåt. Hjärtedämpningen ligger obetydligt högre än vanligt. Lungorna äro

friska. Lifmodren sannolikt fri. Os uteri högt bakåt. Sonden kan införas 9 centimeter. Framom lifmodren kännes cystan nedskjutande i öfre bäckenöppningen. Vid profpunction visar sig innehållet klart och segt.

Operation gjordes 5 Juni under sprée med iakttagande af alla Listerska aseptiska försigtighetsmått. Snittet, som börjades 3 centimeter ofvan symfyssen, förlängdes flere gånger och sträkte sig slutligen nära 3 centim. ofvan naveln. Någon ascites förefanns. Tumören befanns sammansatt af oräkneliga smårum men med ett stort cystrum på venstra sidan, alla fyllda med colloidmassa af i allmänhet klart vattenklart, på några få ställen gulgrått, grumligt utseende samt i några smårum nästan brunt.

Den hade nästan öfverallt adhaerenser af i allmänhet lös beskaffenhet men dessutom åtskilliga fastare till bukväggarne och omentet, samt sträckte sig ända upp i epigastrium. Då tumören ej kunde tappas, förminskades den genom införade af handen och sönderpressande af cystmellanväggarne, hvarefter innehållet fick utrinna.

Cystan utgick från högra ligamentum latum, som var genomdraget af stora kärl. Af dessa omstuckos och underbundos de största hvar för sig, hvarefter några massligaturer lades, tillsammans 8 eller 9 tjocka katgutligaturer, utanför hvilka ligamentet afklipptes. Sedan tumören uttagits, underbundos flere ställen af omentet och ett par adhaerenser till bukväggen, som blödde, och flere adhaerenser afkortades med saxen. Bukhålan och Bäckenet rengjordes med svampar från utrunnen colloidmassa och blod.

Bukväggen hopsyddes med 5 genomgående silkes- och 17 ytliga sifversuturer. Operationen med hopfästningen räckte 2½ timme. Listers förband lades öfver hela buken och ned på lårens öfversta del.

Efter operationen var Qvinnan i ett par timmar ytterligt medtagen med svag puls. På första timmen kunde hon ej fås att vakna. Ett par sprutor aether under huden syntes endast öka sömnheten, och fullt vaken blef hon ej förrän efter 2 timmar. Kräkningar inställde sig då och fortforo öfver 1 dygn, men stannade sedan efter bruk af is, sodavatten och Emulsio hydrocyanica. Först den 9:de kunde hon förtära litet hafresoppa. Sedan steg ej temperaturen öfver 37° och pulsen varierade mellan 96 och 88. De första dagarne måste urinen tappas. Hosta började redan dagen efter operationen, hvarföre morfin gafs.

De djupa suturerna uttogos på 4:de dygnet, då huden under dem ej fullt tagit ihop på ytan. Af silfversuturerna uttogos 6 stycken på 6:te dagen, resten på 9:de. Ingen suppuration visade sig vid ombytena af förbandet, som skedde på 2, 4, 6, och 9:de dygnet. Sedan hon började vara uppe, svullnade benen något mot aftonen men urinen var albuminfri.

Hon utgick läkt 7 Juli

Vem var patienten?

Emma Charlotta Åström, gift Eriksson, var dotter till skepparen Gustav Svensson Åström (1807- 25/5 1850) och hans hustru Maria Lena Nilsson (1816- 4/4 1877), båda födda och avlidna i Ringarum.

Emma Charlotta Åström och Gunnil Erik Eriksson gifte sig i Ringarum den 18/2 1874.

Maken hade tidigare varit gift i ett äktenskap som ingicks den 27/12 1868 i Ringarum med Anna Johansdotter, född ca 1845. Hon avled i Lundby i Ringarum den 1/2 1872.

I sitt första äktenskap hade Gunnil Erik Eriksson döttrarna Amanda Olivia född 29/4 1869 i Valdemarsvik i Ringarum och Kristina Maria född den 19/4 1871 i Björksätter Lundby Ringarum. Den senare avled i Valdemarsvik den 12/9 1873.

Emma Charlottas make arbetaren Gunnil Erik Eriksson, Sågartorp avled den 18/1 1882, 34 år 9 mån 6 dagar gammal, dvs han var född ca 1848.

År 1900 finns i Sverige 3 st personer med namnet Emma Charlotta Åström. En av dem är den år 1841 födda hamnarbetareänkan i Sågaretorpet nr 1 i Östergården i Fifalla i Ringarum. Den 28/7 1909 dör i Valdemarsvik änkan Emma Charlotta Åström

Den 12/6 1874 föddes Emmas och Gunnils dotter Lena Ingeborg. Man var då bosatta i Valdemarsvik. Helena Ingeborg född i Ringarum 1874 anges 1890 som dotter till änkan Emma Charlotta Ström, född 1841 i Ringarum. Hon är mössömerska och bosatt i Fifalla. Detsamma gäller år 1900 men specificeras till Sågaretorpet, Östergården.

Den 20/10 1876 föddes Emmas och Gunnils dotter Anna Augusta. Man var även då bosatta i Valdemarsvik. Anna Augusta i Sågartorp avled den 4/10 1882.

Rapport daterad 7/6 1881 men handlande om år 1880:

1* Gustaf Svanteson från Ö Husby, intagen å Lassarettet. 10 Sept 1879.

Han blef af en häst sparkad 7 September, snedt ofvan och bakom venstra örat. Efter slaget var han sanslös, med blödning från mun och näsa samt kräkningar. Vid emottagandet hade medvetandet återkommit. En djup intryckning af craniet förefanns i en utsträckning af öfver 4 centimeters diameter.

Den 13 September under aseptiska försigtighetsmått genomskars huden ofvanpå det intryckta partiet och flera lösa benstycken utan sammanhang med pericraniet eller dura meter borttogos. Hjernmassa i form af en halfflytande ditritus framvällde från främre delen af såret. Efter lätt rengöring hopfästes såret utom i nedre sårvinkeln, der drainagerör inlades. Aseptisk läkning, derunder temperaturen aldrig var högre än 37,3 pulsen ej öfver 72 i min. och patienten i allt befann sig väl. Endast en ytlig excoiation i nedre sårvinkeln kvarstod längre. Ingen nybildning af ben visade sig.

Efter ett par månader började tyngd i hufvudet och en dof hufvudvärk samt en tilltagande utbugtning af det cranielösa partiet, så att patienten, som förut gick uppe, snart måste lägga sig.

Den 13 December gjordes incision genom huden, derefter först punctum med Pravaz spruta och sedan incision genom meningerna in i en hjernabscess, hvarur ett tjockt gult godartadt vahr uttrann. Sonden kunde i horisontel rigtning införas öfver 7 centimeter, deraf utbugtningen framom kraniet kunde skattas till 1. Drainage rör infördes och Listers förband anlades.

Hufvudvärken och tyngden försvann. Omkring såret började från incisionsöppningen småningom höja sig en med granulationer beklädd svulst, som jag antog blott bestå af

granulationer och, då drainageröret efter kort tid uttogs, afskars, hvarvid dock hjernsubstans syntes i snittytan. Derefter var patienten ett par dagar febril, hvarefter den snart åter granulationsklädda ytan omkring den hopläkta drainageöppningen börjar åter höja sig. Denna granulerande yta visade föga tendens till Epidermis bildning.

I slutet af December hade partiet framför luckan i craniet form af en rund upphöjning med ytterligare framskjutande fluctuerande mittparti med mycket tunn betäckning, som hotade att brista. Incision gjordes, hvarvid en vattentunn, fullt klar vätska häftigt och rikligt framströmmade. Ett fint kort drainagerör inlades och borttogs efter en vecka.

Efter ett par veckor hade småningom höjt sig en granulerande 2 centimeter hög matta af ungefär samma bredd, hvilken afskars och då visade sig i sitt inre hålla hjernsubstans. Utur midten af denna snittyta framträngde snart en på ytan med talrika kärl beklädd svulstmassa (ådernätet på sidoventrikeln), som mer och mer framvällde, blef flere centimeter hög med in snörd bas lik en tillplattad svamp, 12 och 5 centimeter bred, slutligen gangränerade och delvis bortföll, hvarefter visade sig en temligen vid men hopliggande öppning till hjernans inre, hvarur ett tunt smutsigt vahr utsiprade.

Gossen, som förut varit kry och uppe, blef efter hjernmassans starkare framhvälfning trög, slö och slutligen paralytisk i högra kroppshalfvan samt venstra sidan af ansigtet. Pulsen varierade under de 2 sista månaderna mellan 84 och 132, temperaturen mellan 37 och 38,2. Listers förband användes hela tiden.

Den sjuke afled 21 Februari 1880.

Liköppningen visade följande förhållanden.

Snedt bakom och ofvan venstra örat finnes en defect i craniet af flere centimeters bredd, hvarigenom en smutsgrått färgad knölig väfnad, som i kanten är sammanväxt med huden, framskjuten till en höjd, varierande mellan 1 och 3 centimeter. I öfre tredjedelen af denna tumör finnes en insänkning, som genom en hopliggande men för fingret {permeabel} öppning leder in i en abscesshåla i hjernan. Dura mater visar sig uti defecten i craniet å yttre sidan sammanväxt med huden, samt å inre sidan uti och omkring öppningen i craniet sammanväxt med de mjuka hinnorna, som åter äro sammanväxta med hjernsubstansen I öfrigt är dura mater normal.

Blodledarne äro rikligt fyllda med coagulerad mörk blod. {Hjernhinnornas} kärl blodfyllda. Venstra hjernhalfvan visar vindlarne hopplattade. Den ur craniet framskjutande svulsten består af hjernmassa samt i kanten tillika af hud och hjernhinnor. Den förut omtalade abscesshålan sträcker sig från öppningen i svulsten ända in uti sidoventrikeln, omkring hvilken hjernmassan liksom omkring abscessens yttre delar är lös och uppluckrad med en åt brunt dragande grågul färg. Af ådernätet finnes endast några sönderfallande trasiga rester.

Under främre delen af sidoventrikeln, upptagande corpus striatum och dess omgifning är en stor afrundad med tjock och fast membran omsluten abscess, som utåt sträcker sig nära till defecten i craniet med ett spetsigt utskjutande parti. Den är starkt utspänd af ett smutsigt vahr samt utan allt samband med abscesshålan i sidoventrikeln. Hjernmassan omkring abscessmembranen är uppluckrad och smutsgrå. De öfriga ventriklarne äfvensom lilla Hjernan och högra hjernhalfvan visa utom förökad blodfyllnad hos kärlen intet abnormt.

Vem var patienten?

Gustaf Hjalmar var son till statardrängen Anders Magnus Svantesson och hans hustru Carolina Mathilda Vesterdahl, bosatt i Veckelstad.

Fadern föddes i Östra Husby 28/9 1838, modern i Svennevad i Örebro län 4/6 1833. I familjen fanns barnen Ernst Wilhelm, född i Östra Husby 24/9 1866, Carl Otto, född i Östra Husby 24/9 1872 och Erik Ferdinand, född i Östra Husby 3/4 1875.

Makarna hade gift sig den 23/9 1865 samma år som de inflyttade från Svennevad till Östra Husby. År 1880 anges alla utflyttade till Kullerstad.

2* Statdrängen Carl. Aug. Sjögren från Tåby, 40 år intogs 21 Januari 1881

Dagen före inkomsten träffades patienten vid uppvindande af halm på en dös af den fallande vindstängen i pannan. Han blef sanslös, fick kräkningar och blödning genom mun och näsa. Redan några timmar efteråt var svullnaden i pannan ofvan venstra ögat så stark, att pannbenets tillstånd ej genom undersökning kunde iakttagas.

Efter några dagar började småningom rätt öfver venstra ögat kännas en lodrät benkant med insänkning af pannbenet å yttre sidan om kanten.

Då all svullnad efter ett par veckor försvunnit hade insänkningen invid benkanten nedtill ett djup af omkring 3 millimeter ett stycke högre mellan 4 och 5, en längd i lodrät riktning af 4,5 centimeter. Det insänkta benpartiet består af 2 skilda stycken af hvilka det öfre större har en hvidd af 3,5 centimeter och från sin djupaste del i nedre inre vinkeln småningom höjer sig så att brottkanterna vid styckets öfre och yttre afrundade kanter stå i jemnhöjd. Det nedre stycket har en bredd af 1 centimeter och är äfven i yttre kanten insänkt ehuru mindre än på inre kanten.

Patienten hade vid inkomsten till Söderköpings lasarett föga sans och urinen måste tappas, men han blef efter ett par dagar redig och klagade sedan länge öfver en ytterst häftig hufvudvärk, som först efter några veckor småningom aftog.

Han utgick, i öfrigt frisk men något tung i hufvudet, 12 Mars, och var efter en tid fullt arbetsför.

Vem var patienten?

Karl August Sjögren, tidigare arrendator, född i Skönberga 1840, kan vara den aktuelle patienten.

1890 bodde han och hans familj i Qvadraten Spinnrocken i S:t Olai församling i Norrköping. Han var gift med Karolina Wilhelmina Eriksson, född 1841 i S:t Olai och de hade fostersonen Karl August Johansson, född i Tåby 1870.

1900 bor enligt folkräkningen makarna i Blomman i Norrköpings S:t Olai, utan fosterbarn. Karl August är skriven som f d arrendator.

3* Gossen Carl Gustaf Andersson från Skönberga, 11 år, intogs 31 Januari 1880.

3 dagar förut föll han på hufvudet från en höjd af 6 à 8 alnar. Han blef sanslös, fick kräkningar samt blödning från venstra örat.

Vid emottagning å Söderköpings las. var han slö men svarade på frågor och klagade öfver plågor i hufvudet.

Ett par centimeter bakom venstra örat med större utsträckning uppåt förefanns en fördjupning i craniet, hvars yttre lamell kändes brusten i många delar, som dock ej voro rörliga. Fördjupningen hade en diameter af omkring 4 centimeter och omkring 4 à 5 millimeters djup i midten, hvarifrån benet småningom höjde sig mot kanterna. I början klagade patienten öfver värk och tyngd i hufvudet men kände efter ett par veckor intet illabefinnande. Han utgick frisk 20 Mars. Det insänkta partiet å craniet hade till en del åter höjt sig så att fördjupningen var mindre.

Vem var patienten?

En Karl Gustaf Andersson bor 1890 i Kongsqvarn i Ledberg och är där angiven som kvarnarbetare. Han saknar i folkräkningen angiven familj och anges vara ogift. Han föddes i Skönberga 1868.

Om det är rätt person så var Karl Gustav Andersson son till Anders Gustav Svensson, född i Ringarum 25/3 eller den 25/12 1832, beroende på vem han var son till, och död i Skönberga 1874 och hans maka Johanna Kristina Andersdotter, född i Mogata 1842.

Han hade med Johanna Kristina barnen Johanna Vilhelmina född 26/12 1861 i Djulpan i Ringarum, Karolina född 1863 i Skönberga, Anders Johan född 1865 i Skönberga, Sven August född 1870 i Skönberga och Frans David född 1873 i Skönberga förutom Karl Gustav född 1868 i Skönberga.

4* Drängen Carl Johan Fagerberg från Skönberga, 29 år, intogs å Lasarettet 8 Januari 1880.

Han hade en fluctuerande svulst på högra sidan af buken något ofvan ligamentum panpartii yttre del. Incision gjordes och tömde en mängd vahr. Sonden ledde rätt mot bakre sidan af beckenet. Ett vidt långt drainagerör inlades, deröfver ett förband med carbololjegas, som efter några veckor utbyttes mot Listers borsyreförband.

Patienten utgick frisk 19 Februari.

(Hela avsnittet om Fagerberg är av rapportören N E Nyström överstrukt och så även i avskriften.)

Vem var patienten?

Karl Johan Fagerberg föddes i Skönberga 1851. År 1890 anges han som kronoarbetskarl och bosatt i S:t Olai i Norrköping. Han är ensamstående.

År 1900 är han torpare i Bremyre Östra under Bremyre i Skedevi och gift med Vilhelmina Nilsdotter, född i Skärkind 1862.

De har tillsammans åtta barn: Augusta Elisabet född 1885 i Furingstad, Johan Edvard född 1887 i Dagsberg, Erik Hugo född 1890 i Västra Vingåker, Knut Linus född 1893 i Floda i

Södermanland, Beda Vilhelmina född 1896 också i Floda, Klaes Torvall född 1898 i Skedevi, Axel Vilhelm född 1883 i Tåby.

Den senare står sist i listan vilket kan innebära att han inte är deras son. Dessutom nämns i hushållet Karl Hjalmar Fagerberg också född i Tåby, men 1881. Han anges vara dräng.

Karl Johans mor anges vara Anna-Greta Carlsdotter, född 1813 i Rönö. Moderns föräldrar var Karl Abrahamsson och Inga Nilsson från Rönö.

5* Hustru Maria Svensson från Rönö, 39 år, intogs å Lasarettet 1 November 1880.

Sjuk sedan några veckor af en inflammation i Beckenet efter förlossning, har hon på sista tiden något ofvan högra ljumskvecket fått en svullnad, som mer och mer höjt sig, blifvit röd och alltmer smärtsam för vidröring

Incision gjordes, friskt tjockt vahr utrann och sonden kunde införas öfver 12 centimeter snedt nedåt mot sidan af uterus. Drainage och Listers förband. Afsöndringen blef snart serös men ändock temligen ymnig och varade jernförelsevis länge.

Patienten utgick frisk 22 Januari 1881.

Vem var patienten?

Patienten går inte att identifiera utan ytterligare fakta som underlag.

6* Fractura patellae, blandad med massage.

Rättaren Philip Arvidson från Östra Stenby 48, intogs 6 Mars å Lasarettet.

Patienten inkom med ett friskt brott af patella i horisontel rigtning ungefär på dess midt. Benändarnes afstånd ett par centimeter, svullnaden måttlig. Behandlades med massage och gick uppe.

Utskrefs 17 April. Han gick då temligen bra, krökte benet aktivt i rät vinkel, passivt mera. Sträckte benet fullt vid vanlig gång, men ej då han lyfte det högre. Obetydlig svullnad af leden kvarstod, ingen ömhet. Afståndet mellan brottändarne knappa 2 centimeter.

Patienten återsågs 26 Maj 1881.

Knäleden hade då ingen svullnad. Afståndet mellan brottändarne var 5 centimeter, utan tecken af ligamentärt samband, så att man genom huden tydligt kände den glatta ledytan och med såväl öga som känsel uppfattade dess böjningar. Sjelf sade han, att han trodde sig skadat föreningsbandet genom styft arbete, som han oafbrutet hållit på med. Han böjde benet i rät vinkel, men kunde ej sträcka underbenet. Han går obehindradt, kan plöja och så, men ej gräfva eller bära säckar på ryggen.

Vem var patienten?

Filip Arvidsson föddes i Yxnerum år 1832 och var gift med Kristina Vilhelmina Persdotter, född 12/1 1845 i Kattsback, Höggebo, i Ringarum.

De hade barnen Hilma Kristina född i Ringarum 22/5 i Häggebo i 1865 och död samma år den 20/10, och Hilma Arvida född 6/4 i Häggebo 1867 i Ringarum. Fadern anges som rättare.

År 1890 bor familjen i Fogelstad i Östra Stenby på Vikbolandet. Filip är född 1832 och statdräng medan hans hustru Kristina Wilhelmina anges vara född 1835 i stället för 1845. Barnen är Hilma Arvida född 1867, Emma Kristina född 1870 och Amanda född 1874, de båda förra i Skönberga och den senaste i Östra Stenby. Två drängar noteras boende på samma plats.

Barnen är Hilma Arvida född 1867, Emma Kristina född 1870 och Amanda född 1874, de båda förra i Skönberga och den senaste i Östra Stenby. Två drängar noteras boende på samma plats.

År 1900 anges hustrun Kristina Wilhelmina Arvidsson vara änka och bosatt i Kannan i Norrköpings S:t Olai tillsammans med dottern Hilma Arvida.

7* Operation för femoralbråck med borttagande af bråcksäcken ("Radicaloperation"?).

Hustru Maria Catarina Wahlström från Söderköping 53 år.

Hon inkom 24 mars 1880 för incarcererad venstersidigt lårbråck.

Operation samma dag. Underbindning af bråcksäcken samt bortskäring några millimeter från ligaturen. Listers förband, drainagerör, som borttogs efter några dagar aseptisk läkning (temperaturen ej öfver 37,6 puls ej öfver 76 i min.)

Utgick läkt 10 april, utan bräckband, med fast ärr.
Tre månader efteråt syntes ingen förändring.

Efter ytterligare 3 månader visade sig deremot bräcket återbildadt, så att huden visade en ringa framhvälfning. Bräckband anlades.

Vem var patienten?

Patienten har inte gått att identifiera.

8* Torparen Johan Wilhelm Svensson från Ringarum, 42 år.

Inkom 7 Juni 1880 för inklämdt venstersidigt lårbråck.

Operation samma dag. Underbindning af bråcksäckshalsen så långt in som möjligt och afskäring. Listers förband, drainagerör, som borttogs efter ett par dagar aseptisk läkning (temp. ej öfver 37,6, puls ej öfver 76)

Utskrefs läkt 1 Juli utan bräckband. Har sedan ej låtit höra af sig.

Vem var patienten?

Johan Vilhelm Svenssons föräldrar var Sven Andersson (1801-1861) i Ringarum och Maria Katarina Andersdotter, född 1805 i Mogata och död i Ringarum 1879.

Johan Vilhelm själv föddes i Ringarum 3/5 1838, i Tolen i Fillingarum, och levde tills 23/2 1917 då han avled i Finntorpet i Fillingarum i Ringarum. Han var gift med Anna Sofia Andersdotter, född 11/10 1842 i Dal i Ringarum och död 15/3 1918 i Finntorpet i Fillingarum i Ringarum.

De hade nio barn: Sven August, född 10/9 1864 i Fillingarum, Karl Johan född 22/9 1867 i Sandsveden i Fillingarum, Hilda Sofia född 15/5 1870 i Finntorpet i Fillingarum, David född 23/10 1872 i Finntorpet, Oskar Edvard född 5/7 1875 i Finntorpet, Amanda Charlotta född 20/1 1878 i Fillingarum, Otto Leonard född 17/6 1880 i Finntorpet, födda i Ringarum.

I folkräkningen 1890 anges han som statorpare och de bor i Finntorp på Fyllingarums ägor i Ringarum. I familjen bor enbart barnen Oskar Edvard till och med Anna Ottilia, dvs 5 barn.

I nästkommande folkräkning 1900 anges mannen som torpare. Man är bosatta på samma plats som 1890, men nu bor enbart tre av barnen hemma, Oskar Edvard, Frans Werner och Anna Ottilia.

9* Ovarialcysta

Enkan Johanna Hjelte från Östra Eneby, 53 år, intogs å Lasarettet 11 Nov. 1880.

Reglerna fick hon vid 15 års ålder, sitt första barn vid 20 och sitt sista vid 40 år. Alla förlossningarna normala. Sedan 3 år är regleringen avslutad.

I Juli 1880 hade hon "värk i magen", åtföljd af förstoppning. I September började en tumör kännas ofvan pubes och visade sedan en hastig tillväxt. En gång har patienten legat några dagar, men men i öfrigt gått uppe.

Buken är temligen likformigt ansvälld, tarnton finnes endast i sidorna baktill och öfverst. Epigastrium, omkretsen omkring nafveln den 11 Nov 110 centimeter (den 24, 112). Uterus fri, anteflekterad och tryckt till höger. Urinen albuminfri, allmänna tillståndet temligen godt. En profpunction gjordes mellan nafveln och venstra spina ilei superior samt visade ett seröst innehåll i cystan.

Operation 28 Nov. under Sprèe. Cystan var mångrummig, med en större afdelning till venster med seröst innehåll, men var i öfrigt smårummig med colloidartadt innehåll, så att en god del af cystan måste med fingrarne sönderpressas. Till bukväggen förfunnos utbredda fasta adhaerenser som afskiljdes med fingrarne. utom en fastare som underbands med catgut och afskars. Cystan utgick från högra ligamentum latum, som i mindre partier underbands med grofva catgutligaturer, hvar ibland en, som inneslöt en arter lossnade och orsakade blödning, hvarföre en andra rad af catgutligaturer lades. Efter rengöring af bukhålan och några omstickningar af blödande ställen af bukväggen hopfästes buksåret fullständigt med genomgående silkessuturer och ytliga af silfver.

Pulsen efter operationen 76 i min., teml liten. Med undantag af rapningar de första dagarna fortgick läkningen utan störande symptom. Första förbandsbytet gjordes 1 Decemb., då de

genomgående silkessuturerna och 1 silfversutur borttogos, hvarvid en obetydlig ytlig bristning uppstod i hudsåret. Andra ombytet gjordes den 4:de, 3:dje den 7:de, då de sista silfversuturerna borttogos. Sårets hoptagning var då fullständig, endast ett par mindre excoriationer funnos. Ingen vahrbildning.

Väderafgång per anum började 30 Nov., öppning efter lavement 8:de och 10:de Dec., den 13:de efter Frangula och sedan frivilligt.

Patienten utgick frisk 29 December.

(Hela avsnittet om temperaturen är av rapportören N E Nyström överstrukt och så även i avskriften.)

Vem var patienten?

Patienten har inte gått att identifiera

Rapport daterad 1 juni 1882 men handlande om 1881:

1* Necrotomi

Nils Nyström från Skönberga, 16 år, inkom på Lasarettet 12 Jan 1881.

Då modren bodde i Fattighuset, hade gossen haft dålig kost och varit illa klädd. Sednaste tiden hade han varit utackorderad med bättre kost men otillräcklig beklädnad.

Sjukdomen uppkom, sedan han i skogen vid stark kyla i en tunn rock "hackat ris", den 23 December 1881.

Den 12 Januari hade han en större abscess å framsidan af venstra öfverarmen nedom caput humeri samt en annan å inre sidan af högra underarmen några tum nedom spetsen af olecranon, betydlig feber. Stora incisioner gjordes. Å venstra öfverarmen kunde man känna humerus rundt om blottad från periostiet, i en utsträckning af flere tum. Å högra armen ledde abscessen in till ulna, som äfven ehuru i mindre utsträckning och bredd var blottad. Listers förband med flera dränagerör anlades.

Gossen mådde sedan bra. Temperaturen höjde sig ej öfver 38 grader. Å högra underarmen upphörde vahrbildningen snart, och såret var läkt efter några veckor. Å venstra armen fortfor vahrbildning.

I slutet af Januari kändes en dag humerus tvärt afbruten. Ehuru sequestern, som var flere tum lång, endast aflossnat i sin nedre ända beslöt jag borttaga dess nedre del, som stack framåt emot de mjuka delarne och orsakade mycken smärta.

Den 31 Jan afsågades efter utvidgning af såret andra delen af sequestern. Den öfre fick sitta kvar. Den visade i yttre delarne af benet börjande afskiljning straxt nedom caput humeri, som jemte axelleden syntes oskadd.

Gossen mådde fortfarande bra till den 8:de Februari, då han fick en erysipelatös process å hälen, utgående från en ytlig decubitus. Febern varierade mellan 38 grader och 40 grader. 24 Februari öppnades 2 abscesser en nedom venstra skuldran och en öfver os sacrum.

Den 26 borttogs den kvarlemnade delen af öfverarmsnekrosen, som fullständigt aflossnat. Ny benbildning från periostiet fortgick, och humerus kändes efter några veckor åter fast, utan serdeles förkortning. Den sedan många veckor läkta abscessen å högra ulnas insida hade emedlertid visat tecken till ömhet, ansvällning och snart äfven fluktuation. Vid incision framkom en nästan serös vätska, och tecken till nekrosbildning visade sig å ulnas framsida.

Den 23 april utvidgades såret och en del af inre ulnarsidans framkant bortmejslades, hvarefter åtskilliga nekrotiska benstycken å ulnas framsida bortplockades. I maj, sedan detta operationssår läkts, visade sig en abscess å ulnas bakre sida i jemnhöjd med de på framsidan borttagna sequestrarna.

Den 18 Maj lades en lång incision å baksidan af ulna, och efter bortmejsling af yttre ulnarkanten i en längd af 6 å 8 centimeter, börjande 4 centimeter nedom speten af olecranon borttogos åtskilliga smala sequestrar från yttre och bakre ulnarsidan, den största 3 å 4 centimeter lång.

Den 20 Juni utgick gossen läkt och frisk, och är så ännu.

Vem var patienten?

Nils Nyström föddes den 12/3 1864 i Skinberga (Skönberga) och är skriven i Fattighuset i Skönberga. Nils flyttar den 27/11 1880 Gångestad i Skönberga där han är dräng hos komminister Gustaf Uhr Fischer. Därifrån flyttar han den 18/11 1881 till Olof Henrik Bernhard Anlén i Fullerstad för att flytta vidare den 6/12 1883 till Söderköping.

I Söderköping är han dräng i några månader hos trädgårdsmästare Karl Axel Sörling, Hospitalskvarteret no 30, sedan flyttar han den 6/2 1884 till Berga i Östra Husby. Där är han kort tid dräng hos Axel Johan Jonsson i Berga 2, sedan den 24/10 1884 bär det av till S:t Johannes. Här finns han dock ej noterad bland de inflyttade under året.

2* Penetrerande sår i knäleden.

Dränggossen August Petterson från Ö Ryd, 17 år, inkom å Lasarettet 3 april.

Den 17 Mars skadade sig patienten med en yxa, som han tappade, straxt ofvan högra knäskålen utanför senan till quadriceps femoris.

Vid intagningen fanns der ett stort, smutsigt, granulerande sår. Knäleden och dess omgifning var betydligt uppsvälld, och från såret uttrann vid tryck på leden en flockig och grumlig vätska. Benet var flekteradt och kunde ej röras och ett par mindre arterer måste dubbelt underbindas och genomskäras framför tumören. Denna isolerades hufvudsakligen med fingrarne. I den bakåtskjutande strängen gjordes derefter en försiktig incision. Den befanns vara halsen af en bråcksäck och innehöll en mjuk och rörlig sträng af oment. Den underbands med catgut i 3 delar och tumören afskars.

Den utgjordes af en gammal bråcksäck med ett hopgyttradt och sammanväxt omentstycke.

Detta var sedan gammalt hopväxt med bråcksäcken, hvars främre slutna del innehöll obetydligt af en mörk grönaktig vätska. Tumören innehöll derjemte på yttre och bakre sidan flera lymfkörtlar.

Listers förband anlades. Patienten var mycket orolig otålig och bråkig, hvarföre förbandet oupphörligt sabbades. En godartad varbildning uppkom i såret men inga symptom af peritonit.

Han undergick sednare operationer för polyper i näsan och pharynx, samt utskrefs läkt och fri från bräck 16 Augusti.

Vem var patienten?

Bonden August Pettersson född i Östra Ryd 1865, dvs han kan ha varit den gosse som hade anledning hamna på sjukhuset som 17 åring år 1881. Han avled i Norrköping 1906, var gift med Hedvig Edenholm, född 1867 i Norrköping.

De hade 7 barn: Edvard född 1889, Linnea född 1891, Ejvor född 1894, Valborg född 1896, Dorotea född 1898, Arnold född 1900 och Sven född 1904. Alla födda i Norrköping utom Valborg och Dorotea som föddes i Tranås.

I folkräkningen 1890 anges August även heta Edvard och vara fabriksarbetare. Hustrun heter även Amalia. Sonen Evard Amelius (Amalius) Valentin, född 1889 i Östra Eneby är hittills den enda barnet. Familjen bor i Qvarteret Trehörningen i Norrköpings Norra församling.

10 år senare, dvs i folkräkningen 1900, anges August Edvard vara beredningsmästare. Barnen har nu utökats med Linnéa Amalia, född i Norrköpings Norra, Eyvor Carolina, född i samma församling, Valborg Teresia och Dorotea Viola födda i Säby i Jönköpings lön, och Karl Arnold Napoleon född i Norrköpings Norra.

Rapport daterad 17 juni 1883 men handlande om 1882:

1* Sår i knäleden.

Gossen Axel Ludvig Hanson, 8.år, stack sig med en knif uti knäleden strax ofvan patella 26 Dec. 1881, och inkom på Lasarettet 2 Jan 1882.

Ledgången var betydligt ansvälld och smärtsam såväl för tryck som rörelse. Ur sticksåret utflöt ett med wahr-flocker och -klumpar rikligt blandadt serum. Puls 140. Temperatur 39 o. Incisioner lades på båda sidor om patella. Leden rensköljdes med 5% Carbolsyrelösning. Dränage och Listers förband anlades. Vahr afsöndrades dock fortfarande oaktadt upprepade sköljningar och nya incisioner ofvan patella.

Först efter sista incisionen till en vahrsänkning ofvan ledens yttre sida 21 Januari förändrades secretionen, och den 25 kunde ett par dränagerör borttagas. Kroppstemperaturen nedgick småningom och efter 12 Febr. var den aldrig öfver 37,5. Pulsen höll sig serdeles hög, varierande mellan 132 och 96.

Först 22 Februari voro alla incisioner läkta.

Han utgick 9 Mars. Knäet var då obetydligt ömmande, när gossen stödde på benet, eljest icke. Han kunde böja det omkring 30 o från den sträckta ställningen.

Vem var patienten?

Utifrån denna information går det inte att identifiera personen.

2* Skada af blixten.

Smedhustrun Carolina Svensson, träffades 24 Maj 1882 af blixten, då hon stod framför bakugnen, och föll dervid sanslös i en nyss utrakad glödhög. Hon förbrände ansigtet, bröstet, buken, högra armen och venstra låret. Håret var afsvedt på hufvudets venstra sida.

Den 27 infördes hon till Lasarettet, hade då medvetande men var ytterst matt och låg i en ständig, sakta jemmer. pulsen 108. Efter en orolig natt somnade hon på förmiddagen den 29 och afled samma dag utan att åter uppvakna.

Vid obductionen anmärktes bloutådring under hufvudsvålen å venstra sidan af hufvudet, likaså på yttre sidan af hårda hjerhinnan å motsvarande partier samt ned åt hufvudskålsbotten. Pars petrosa af tinningbenet var splittrad i 3 delar. Hjernsubstansens yta å samma sida på flere ställen mjuk och grötlik.

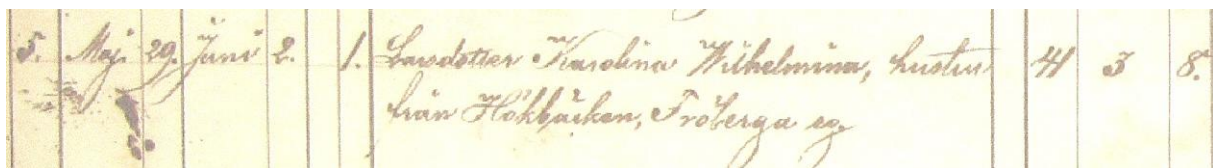
Vem var patienten?

Carolina Svensson heter i kyrkböcker Karolina Wilhelmina Larsdotter och var maka till smeden Johan Peter Svensson. De bodde med sin familj i Hökbäcken i Fröberga. Karolina var dotter till torparen Lars Fredrik Jonsson, född 1810, och hans maka Maj Lena Svensdotter, född 1809. Hon var deras fjärde barn och familjen levde 1841 när Karolina föddes den 24/2 i Träsket på Wästtomta ägor i Drothem därefter i Ringarum.

Karolina och hennes make hade barnen: Johan August född den 15/12 1865 i Mogata, Hulda Charlotta, född den 24/56 1868 i Skönberga, Augusta Wilhelmina, född den 3 /8 1872 i Skönberga och slutligen Axel Gerhard, född den 4/5 1881 i Skönberga. Han var således bara ett år gammal när hans 41 åriga mor hastigt avled.

År 1885 flyttade änklingen Johan Peter till Össby Vestergård i Gårdeby, där han fortfor att vara smed åtminstone till sekelskiftet.

Johan August värvades som sjöman och flyttade till Karlskrona 1888, men kom tillbaka och flyttade sedan till Stockholm 1892. Hulda flyttade till Mogata 1880, Augusta till Norrköping 1889 liksom Hulda som bott hemma igen mellan 1889 och 1896. Axel begav sig till Stockholm 1901 där han troligen levde sitt liv tills han avled i Danderyd 1962.

Dödsnotisen i Skönberga dödbok 1882

3* Otitis media, abscess i sinus transversus, meningitis

Gossen Gustaf Adolf Segerberg, 9 år, inkom å Lasarettet 26 juli.

Två månader förut fick han värk i högra örat med en ringa vahrflytning. Sedan 5 dagar före inkomsten hade han haft häftig värk i örat med skrik och jemmer samt utflytning af ett brunt, blodigt, illaluktande vahr.

Bakom örat låg en större abscess under periostiet med en mindre öppning inåt yttre hörselgången. Incisioner till denna abscess gjordes, såväl från yttre hörselgången som bakom örat, den 28 d:e. Samma afton fick han häftiga frosskakningar, under natten skrik, på morgonen efteråt somnolens. Det somnolenta tillståndet fortfor, afbrutet af häftiga skrik och åtföljdt af betydlig ömhet och känslighet för vidröring samt häftig feber.

Han afled 2 augusti.

Vid liköppningen anmärktes.

Stark venös blodfyllnad i hufvudsvålen och i hjernhinnorna. Emellan hjernhinnorna ymnigt af ett något grumligt serum. I Hjernventrikulne förökad mängd ljusröd serös vätska. Den nedgående delen af sinus transversus samt något af den horisontala i fossa sigmoidea å högra sidan var förvandlad i en abscesshåla, fylld af ett smutsigt vahr, med sinusväggen grå och förtjockad. Från denna vahrhåla leder en med smutsiga blodcoagula fylld öppning in i processus mastoideus och vidare till cavum tympani, som alldeles öppet communicerar med yttre hörselgången. Dennes bakre vägg samt yttersidan af processus mastoideus och pars squamosa omkring hörselgången hafva periostiet aflossadt genom en här befintlig tömd abscess, som har en sänkning nedåt bakom processus mastoideus in under craniet.

Vem var patienten?

Gustaf Adolf var enl Söderköpings dödbok son till pigan Anna Helena Persdotter från Konungsund. Det anges i dödboken att han avled av hjernfeber och att han begravdes den 9/8 1882.

I dödboken för Konungsund anges samma information och att begravningsattest inkommit från lasarettet inkl intyg om dödsorsaken, inflammation i örat. Modern anges bo i fattigstugan. Efternamnet Segerberg anges ej i någon av dessa källor för gossen.

Hans mor föddes i Wist och hade enligt noteringarna i husförhörslängden 5 oäkta barn, dels då Gustaf Adolf, men även Karl Viktor, född 2/12 1866 i Täby, Augusta Wilhelmina, född 23/3 1871 i Konungsund, Anna Sofia, född 30/5 1875 i Konungsund, och Axel August, född 19/11 1880 i Konungsund.

Variifrån har man fått efternamnet Segerberg?

Rapport daterad inkommen 18/6 1885 men handlande om 1884:

1* Hustrun M Jonson från Täby, 27 år, inkom å Söderköpings Lasarett 22 Sept 1884.

Den 19 vid en lyftning kände hon något framtränga genom urinröret, hvarefter hon haft svårt att kasta urinen. Vid besigtning finnes ungefär 1 centimeter af urethras slemhinna utträngd framom urinrörsmynningen. Den är svartröd, blödande, i spetsen gangraenerad. Den afklippes straxt framför mynningen och sårändarna hopfästes rundt om med catgutsuturer. Det återstående af slemhinneprolapsen drog sig åter in i urinröret.

Den 28 utgick hon läkt.

Vem var patienten?

Att med ledning av uppgifterna i årsrapporten med säkerhet kunna identifiera hustrun M Jansson går inte. Sjukhusets journaler bör egentligen studeras.

I Folkräkningen finns dock i Tåby en livgrenadiärshustru Maria Charlotta Jansson, född 1857 i Kvillinge. Hon var gift med Otto Wilhelm Lord, född i Tåby 1859. De bodde i Ljunga 3. Det är den enda tänkbara född detta år eller 1856-1858.

De hade år 1890 barnen Ida Maria, född 1883, Anna Wilhelmina, född 1884, Johan Wilhelm, född 1886, Gerda Charlotta, född 1888 och Karl Oskar, född 1889, alla i Tåby. År 1900 är grenadiären Lord omgift med Kristina Wilhelmina Gustafsdotter, född i Kuddby 1859. Man bor då i Skeppet i S:t Olai i Norrköping och Lord är nu brädgårdsarbetare.

Som barn har tillkommit Hulda Matilda, född i Tåby 1891 och dotter i första äktenskapet. I det nya finns barnen Eva Elisabet född 1893 i Hedvig i Norrköping och Otto Valdemar född i S:t Olai 1898.

2* Hustru WS. Rydberg från Gryth, 50 år, intogs å Söderköpings Lasarett 5 Nov. 1884.

För 14 år sedan, 2 dygn efter förlossning, gingo 2 kreatur öfver henne och trampade henne. Sedan dess har hon alltid haft ondt i högra sidan, då hon gått framåtlutad och arbetat samt känt en knöl i magen å höger sida. I midten af October sprang patienten häftigt 1/2 mil. Sedan har hon känt värk i mage rygg och lår, och ej kunnat arbeta. Vid undersökning finnes lefvern betydligt nedskjutande, så att man med fingrarne kan öfver densamma tränga upp under reffbenen: Den låter lätt uppskjuta sig i sitt naturliga läge, ungefär 12 centimeter från sitt läge, då patienten står; Hon fick ligga till sängs några veckor, hvarefter en åtsittande bukbinda anlades, med hvilken hon kunde röra sig utan plågor.

Vem var patienten?

Wilhelmina Sofia Rydberg föddes den 4/2 1834 i Skräddarbo, Fredriksnäs i Gryt som dotter till skräddaren Elias Andersson och hans hustru Maja Stina Fahlström, 34 år och avled som änka den 21/11 1905 i Holmtebo i Ringarum.

Wilhelmina Sofia gifte sig den 23/10 1859 i Ringarum med drängen Anders August Andersson från Björksätter i Ringarum. Han föddes ca 1834 i Ringarum och avled i Rosenlund Holmtebo den 16/9 1890. Vid äktenskapets ingående anges Wilhelmina Sofia vara från Fifalla i Ringarum.

Anders August Andersson, Wilhelmina Sofias man, föddes troligtvis den 19/4 1834 i Sörby i Ringarum.

Wilhelmina Sofia och hennes man fick tre barn. Barnen var: Josefina Wilhelmina född 1863 i Tryserum, död 1934 i Ringarum., Anna eller Alma Alexandra född 1870 i Gryt och Emma Kristina född 1872 i Gryt.

År 1890 anges hon i Folkräkningen som änka och hemmansägarinna i Holmtebo i Ringarum. Hon har då i boet en dotter Maria Amanda född 1875 i Gryt.

År 1900 anges Wilhelmina Sofia Rydberg bo i Holmtebo Ringarum tillsammans med sin dotterdotter Hilda Maria, som inte är mer än 3 år gammal. Wilhelmina anges då som änka och hemmansägarinna.

Rapport daterad inkomsten 5/7 1886 men handlande om 1885:

1* Bonddottern A.J. 25 år, intogs å Söderköpings Lasarett 21/1 85 för en päronstor tumör, som vid öppningar brukade utpressas genom anus.

Den var beklädd af slemhinna {c} Då pat. reste sig från öppningen, drogs tumören åter in genom anus. Vid undersökning befanns tumören utgöras af uterus, beklädd af rectivägg. Den var retroverterad och utomordentligt rörlig i alla riktningar. Uterus redresserades med lätthet och tycktes äfven stadna i sitt normala läge, men pressades vid öppningarne, som gjordes på stickbecken, åter i retroverteradt läge. Ett Hodges pessarium, som sedan försöktes, höll i början uterus i upprätt läge och hindrade dess utpressande genom anus.

Efter utskrifning från Lasarettet 15/2 blef pessariets verkan allt mindre, och det måste slutligen bortläggas. Med mycken försigtighet och om öppningarne hållas mjuka kunde dock prolapsen oftast förhindras

Vem var patienten?

Patienten går inte att identifiera utan ytterligare grundinformation.

Rapport daterad 28/6 1887 men handlande om 1886:

1* Hufvudskålsbrott.

Gossen Carl Hjalmar Carlson från Östra Husby, 9 år, intogs å Lasarettet 8 Sept 1886.

Han skadades 7 September genom spark af en skodd häst, hade före inkomsten haft kräkningar.

Vid intagningen var han i ett halft soporöst tillstånd. I pannan öfver högra ögat förefanns ett orent lacereradt sår som trängde in till benet. Detta var deprimeradt i en utsträckning af 4 centimeter i vertikal och 2 till 3 i horisontel riktning. Depressionen var i midten omkring ½ centimeter djup.

Genom snitt blottades benet i stor utsträckning och det deprimerade stycket, som var krossadt i 8 å 10 bitar, aldeles lossade från benhinnan, bortplockades. Dura mater var oskadad. Såret rensköldes med sublimatvatten, suturer och dränagerör anlades.

Patienten utgick frisk den 25 Oktober med återställd intelligens.

Ännu den 26 Juni 1887 hade ingen benbildning uppstått i ärret, som är mjukt och kraftigt återger hvarje pulsation, har en triangulär form med basen i kanten af ögonhålan och den afrundade spetsen i hårfästet. En bleckplåt, som till skydd för stället satts i mössan begagnade han ej

Vem var patienten?

Carl Hjalmar föddes den 1/7 1877 i Östra Stenby som son till statardrängen Karl Gustaf Karlsson, född i Dagsberg 10/10 1847 och hans hustru sedan 1874, Emma Carolina Österberg, född i Tryserum 9/5 1850.

Familjen flyttade 1888 från östra Husby till Kilngstadsberg i Östra Eneby.

I familjen ingick år 1890 barnen Fanny Carolina, född 13/11 877 i Östra Stenby, Allgot Gottfrid född 22/2 1880 i Östra Eneby, Thure Ossian född 22/3 1883 i Östra Eneby, Edith Elisabet, född 4/6 1885 i Östra Eneby, Hanna Wilhelmina, född 16/9 1887 i Östra Husby och Elsa Josefina, född 26/8 1890 i Östra Eneby.

1891 flyttade man till Grimstad i Östra Eneby där sonen Sven Otto föddes 23/9 1893. Elsa Josefina torde ha avlidit eftersom hon nu inte nämnes. 1896 flyttade man igen år fyra år senare är familjen skriven på församlingen utan angiven adress. Familjen består nu av 4 barn, varav dock ej Carl Hjalmar. Han finns ej i folkräkningen år 1900.